MART 2022
EKONOMİ BÜLTENİ

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ

Eğitim ve Ekonomik Araştırmalar Şubesi

MART AYI ÖZEL GÜNDEMİ

RUSYA'NIN UKRAYNA'YI İŞGALİNE KARŞI AB YAPTIRIMLARI

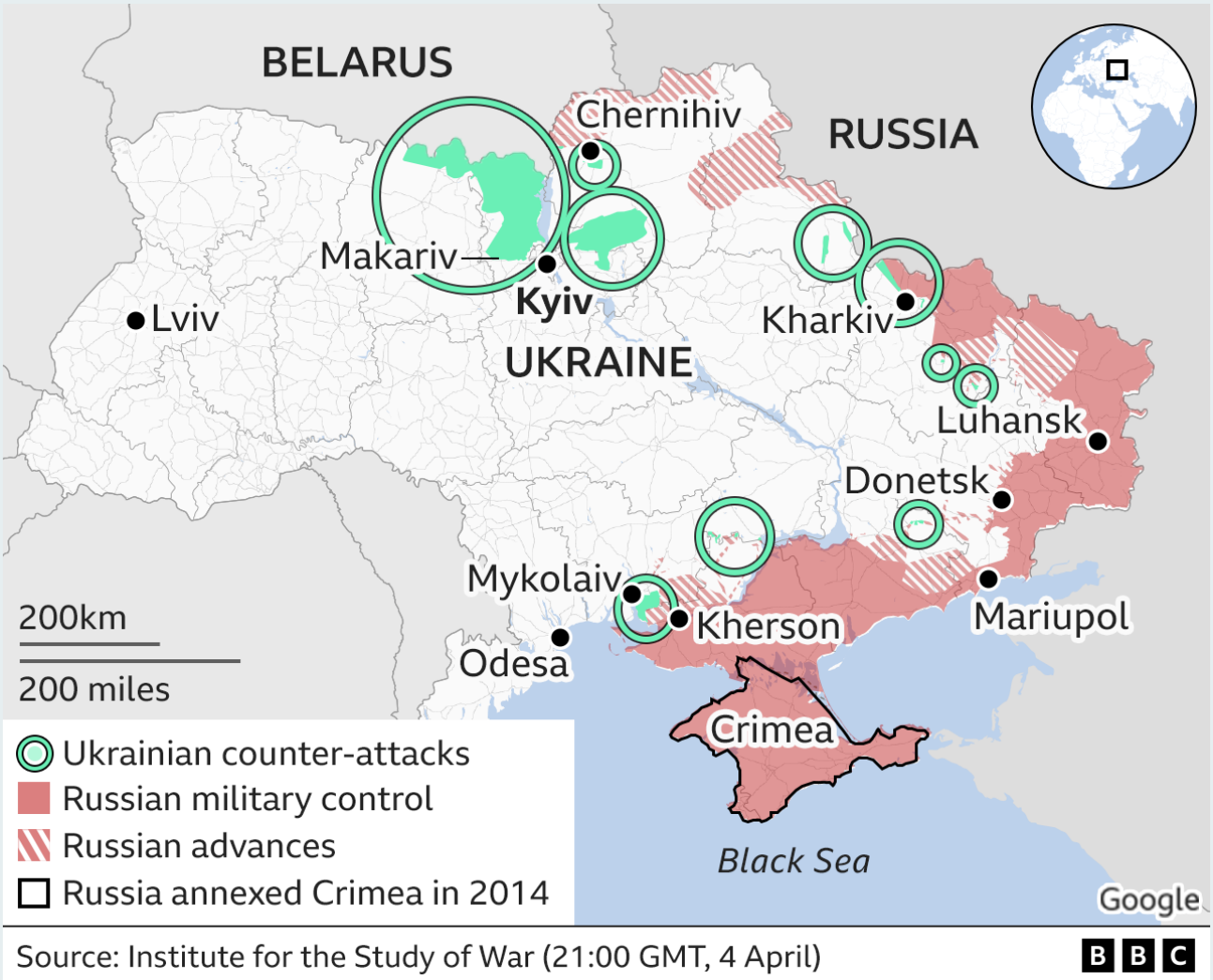

Şekil 1 https://www.bbc.com/news/world-europe-60506682

AB, Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline yanıt olarak dört yaptırım paketi kabul etti. Bu paket ile Kremlin'in savaşı finanse etme yeteneğini sınırlandırmak ve işgalden sorumlu Rus siyasi seçkinlerine ekonomik ve siyasi maliyetler yüklemek amaçlanmaktadır. Bu paketlerin içeriğinden aşağıda kısaca bahsedilmiştir.

Birinci paket (23 Şubat 2022)

- Donetsk ve Luhansk eyaletlerinde Ukrayna hükümeti tarafından kontrol edilmeyen bölgelerin tanınması lehinde oy kullanan Rus Devlet Duması üyelerine yönelik bireysel yaptırımlar
- Donetsk ve Luhansk eyaletlerinde Ukrayna hükümeti tarafından kontrol edilmeyen bölgelerle ekonomik ilişkiler üzerindeki kısıtlamalar
- Rusya'nın AB finans ve sermaye piyasalarına ve hizmetlerine erişimi üzerindeki kısıtlamalar

İkinci paket (25 Şubat 2022)

- Vladimir Putin, Sergey Lavrov ve diğerlerinin yanı sıra Rusya Devlet Duması ve Ulusal Güvenlik Konseyi üyelerine karşı bireysel yaptırımlar
- Finans, enerji, ulaşım ve teknoloji sektörlerini kapsayan ekonomik yaptırımlar

- Rus diplomatlara ve diğer Rus yetkililere ve iş adamlarına vize verilmesini kolaylaştıran hükümlerin askıya alınması

Üçüncü paket (28 Şubat ve 2 Mart 2022)

- AB hava sahasının tüm Rus uçaklarına kapatılması
- Rusya Merkez Bankası ile işlem yapma yasağı
- 7 Rus bankası tarafından SWIFT erişiminin yasaklanması
- Rusya'ya Euro banknot arzı yasağı
- AB'de Rus devletine ait medya kuruluşlarının yayınlarının durdurulması (Russia Today ve Sputnik)
- Rusya'nın askeri işgaline karışmasına tepki olarak Belarus'a bireysel yaptırımların uygulanması

Dördüncü Yaptırım Paketi (15 Mart 2022)

- Roman Abramoviç ve Alman Han'a karşı bireysel yaptırımlar
- Bazı halka açık şirketlerle tüm işlemlerin yasaklanması
- Herhangi bir Rus kişi veya kuruluşuna kredi derecelendirme hizmetleri sağlama yasağı
- Rusya'nın enerji sektöründe yeni yatırımların yasaklanması
- Rusya'ya demir, çelik ve lüks mal ihracatı yasağı

Belarus'a Yaptırımlar (9 Mart 2022)

- 3 Belarus bankası tarafından SWIFT'e erişim yasağı
- Belarus Merkez Bankası ile işlem yapma yasağı
- Belarus'tan AB'ye finansal akışlar üzerindeki sınırlamalar
- Belarus'a euro banknot tedarik yasağı

Yukarıda paketler halinde açıklanan önlemlerin kategorik içerikleri ise aşağıdaki gibidir.

- Bireysel yaptırımlar
- Ekonomik yaptırımlar
- Sosyal medya kısıtlamaları
- Diplomatik önlemler
- Donetsk ve Luhansk eyaletlerinde Ukrayna hükümeti tarafından kontrol edilmeyen bölgelerle ekonomik ilişkiler üzerindeki kısıtlamalar

Bireysel Kısıtlayıcı Önlemler

Bu önlemeler kapsamında Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü, egemenliğini ve bağımsızlığını tehlikeye atan eylemlerden sorumlu 877 kişi ve 62 kuruluş, mal varlıklarının dondurulmasına ve seyahat yasaklarına tabi tutulmuştur.

Ayrıca AB konseyi Mart 2014'te, Ukrayna kamu fonlarının kötüye kullanılmasından sorumlu kişilerin varlıklarını dondurmaya karar vermişti. Bu önlemler Ukrayna savaşıyla birlikte Mart 2023'e kadar uzatılmıştır.

Ekonomik Yaptırımlar

Temmuz ve Eylül 2014'te AB, belirli ekonomik sektörlerde Rusya ile ticareti hedefleyen ekonomik yaptırımlar uygulamıştı. Ukrayna savaşı ile yeni yaptırımlar öncekilere eklenerek devam etmektedir. Bunların kısıtlamaların başlıkları ise aşağıdaki gibidir.

- Belirli Rus bankaları ve şirketleri için AB birincil ve ikincil sermaye piyasalarına kısıtlı erişim

- Rusya Merkez Bankası ve Belarus Merkez Bankası ile işlem yapma yasağı
- 7 Rus ve 3 Belarus bankaları için SWIFT sistemine erişim yasağı
- Rusya ve Beyaz Rusya'ya, Euro cinsinden banknot tedarikinin yasaklanması
- Rusya'da kamu finansmanı veya yatırım yasağı
- Rusya Doğrudan Yatırım Fonu tarafından ortak finanse edilen projelere yatırım yapma ve katılma yasağı

Enerji

- Petrol arıtma sektöründe kullanılmak üzere Rusya'ya mal ve teknoloji ihracatı yasağı
- Rusya'nın enerji sektöründe yeni yatırımların yasaklanması

Ulaşım

- AB hava sahasının tüm Rus veya Rus tescilli uçaklarına kapatılması
- Havacılık ve uzay endüstrisinde, deniz seyrüsefer ürünlerinde ve radyokomünikasyon teknolojilerinde kullanılmak üzere Rusya'ya mal ve teknolojilerin ihracatının yasaklanması

Savunma

- Rusya'nın savunma ve güvenlik yeteneklerini güçlendirmeye katkıda bulunabilecek çift kullanımlı mal ve teknolojilerin Rusya'ya ihracatının yasaklanması
- Silah ticareti yasağı

Metalurji Endüstrisi

- Rusya'ya demir ve çelik ihracatı yasağı

Lüks Eşyalar

- Rusya'ya lüks mal ihracatı yasağı
- Ukrayna'daki durumu istikrarsızlaştıran Rus eylemlerini dikkate alan kısıtlayıcı önlemler

Sosyal Medyadaki Kısıtlamalar

2 Mart 2022'de AB, Sputnik ve Russia Today kanallarının AB ve Üye Devletlerine karşı manipülasyon eylemlerini engellemek amacıyla ve Rusya Federasyonu ve ona bağlı medyanın dezenformasyon ve bilgi yürütmeyi durdurmasına kadar kendi topraklarında yayın faaliyetleri askıya alınmıştır.

Diplomatik Önlemler

- AB ülkeleri, Rusya'nın Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ve Uluslararası Enerji Ajansı'na (IEA) katılımına ilişkin müzakerelerin askıya alınmasını da destekledi.
- Şubat 2022'de AB, Rus diplomatların, diğer yetkililerin ve iş adamlarının AB'ye ayrıcalıklı erişim sağlayan vize kolaylaştırma hükümlerinden artık yararlanamayacaklarına karar verdi.

Kırım ve Sivastopol ile ekonomik ilişkilere kısıtlamalar

Konsey, Rusya Federasyonu tarafından Kırım ve Sivastopol'ün yasadışı olarak ilhakına yanıt olarak kısıtlayıcı tedbirler kabul etti.

Bu önlemler arasında şunlar yer almaktadır:

- Mal ithalatı yasağı
- Belirli ekonomik sektörler ve altyapı projeleri ile ilgili ticaret ve yatırım kısıtlamaları

- Turizm hizmetleri sunma yasağı
- Belirli mal ve teknolojilerin ihracatının yasaklanması

Konsey bu tedbirleri 21 Haziran 2021 tarihinde 23 Haziran 2022'ye kadar uzattı.

Donetsk ve Luhansk eyaletlerinde Ukrayna hükümeti tarafından kontrol edilmeyen bölgelerle ekonomik ilişkiler üzerindeki kısıtlamalar

Konsey, Rusya Federasyonu'nun Donetsk ve Luhansk eyaletlerinde Ukrayna hükümeti tarafından kontrol edilmeyen bölgeleri bağımsız varlıklar olarak tanıma kararına ve ardından bu bölgelere Rus birlikleri gönderme kararına cevaben kısıtlayıcı tedbirler aldı.

Önlemlerin kapsamı, Ukrayna hükümeti tarafından kontrol edilmeyen Donetsk ve Luhansk eyaletlerinin bölgeleriyle sınırlıdır. Bu önlemler arasında şunlar yer almaktadır:

- Mal ithalatı yasağı
- Belirli ekonomik sektörlerle ilgili ticaret ve yatırım kısıtlamaları
- Turizm hizmetleri sunma yasağı
- Belirli mal ve teknolojilerin ihracatının yasaklanması

Bu önlemler 24 Şubat 2023 tarihine kadar geçerlidir.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2022

KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELER

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, küresel enflasyondaki hızlanmanın yaygın ve kalıcı olduğunu bildirdi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- ABD'de 2021 yılı son çeyrek dönemine ilişkin final GSYH rakamları açıklandı. Buna göre, ABD ekonomisi final verilerine göre, geçen çeyreğin yılın son çeyreğin GSYH, yüzde 6,9 büyüdü. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Eurostat tarafından açıklanan verilere göre tüketici fiyatları Şubat'ta yıllık bazda yüzde 5.8 arttı. Euro Bölgesi enflasyonu Ocak'ta yıllık yüzde 5'ten yüzde 5.1'e yükselerek rekor kırmıştı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Euro Bölgesi'nde Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), enerji fiyatlarındaki artışın etkisiyle 2022 yılı Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 30,6 oranında arttı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Fitch Rusya'nın notunu 'BBB' seviyesinden 'B' seviyesine çekti ve ülkenin not görünümünü negatif olarak belirledi. Moody's de ülke notunu 'Baa3' seviyesinden B3 seviyesine indirdi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Ukrayna'nın kredi notunu "B3"ten "Caa2"e düşürdü. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Çin'de Ülkede ihracat dolar bazında Ocak-Şubat döneminde yüzde 16,3 artış gösterdi. Yılın ilk iki ayına ilişkin dış ticaret verileri, küresel talebin istikrar kazanmasıyla ülkenin dış ticaret performansının da dengeye oturduğunu gösterdi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Rus hükümeti, yıl sonuna kadar teknoloji, telekomünikasyon, tıp, otomobil, tarım ve elektrik ekipmanlarının ihracatını geçici olarak yasakladı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- AB Konseyi, üye ülkelerin Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM) adlı düzenleme konusunda anlaştıklarını açıkladı. Açıklamada, üçüncü ülkelerden gelen çimento, alüminyum, gübre, elektrik, demir ve çelik gibi ürünlerin karbon vergisine tabi tutulacağı ifade edildi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Dünya Bankası, “Trade Watch" raporunun mart sayısında Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle küresel buğday pazarında bozulma riskinin yüksek olduğunu, Ukrayna'dan buğday ithalatına en çok bağımlı ülkelerin hızlı bir şekilde alternatif kaynaklara geçmekte güçlük çekerek kısa vadede arz sıkıntısı yaşayabileceğini belirtti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, küresel ekonomik büyüme için görünümün, enflasyon zorluklarının artması ve Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırısının küresel enerji kaynaklarını tehdit etmesiyle önemli ölçüde kötüleştiğini bildirdi. Kuruluş büyümeyi yüzde 4,2'den 3,5'e çekti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- ABD’de mart ayına ilişkin imalat sanayi endeksi açıklandı. Martta bir önceki aya kıyasla 1,5 puan düşen endeks, 57,1'e geriledi. Beklentilerin aksine düşüş gösteren verinin 59 değerini alması öngörülüyordu. İmalat büyümesinin yavaşladığına işaret eden endeks, şubatta 58,6 değerinde gerçekleşti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2022

TÜRKİYE EKONOMİSİNE DAİR GELİŞMELER

- TCMB Para Politikası Kurulu politika faizini yüzde 14 seviyesinde tutma kararı alırken, barış ortamı ve baz etkisiyle enflasyonda gerileme sürecinin başlayacağını öngördü. Daha önceki metinlerinde bu yıl cari dengenin fazla vereceğini öngören TCMB, bu beklentisini terk etti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- TCMB Mart ayına ilişkin Para Politikası Kurulu toplantı özetinde liralaşma odaklı yaklaşımın süreceğini belirtti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- TCMB'nın reel sektör ve finansal sektör temsilcileri ve profesyonelleri ile yaptığı Mart ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'nde yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 40,47'ye yükseldi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- TÜİK verilerine göre, Ocak ayında takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi endeksi yıllık bazda %7,6 ile beklentilerin altında arttı. Öte yandan, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi aylık bazda %2,4 azaldı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- TÜİK ve TCMB iş birliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Mart ayında bir önceki aya göre yüzde 1,9 oranında arttı; Şubat ayında 71,2 olan endeks, Mart ayında 72,5 oldu. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- Kredi garanti ve kefalet uygulamaları yoluyla mal ve hizmet ihraç edenlerin finansmana erişim imkanlarını genişletmek amacıyla TİM ve Eximbank tarafından kurulan İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE AŞ) 1 Mart 2022 itibarıyla faaliyete geçti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- Morgan Stanley, Türkiye'ye ilişkin enflasyon, büyüme ve cari açık beklentilerinde revizyon yaptı. Kurum yıl sonu enflasyon tahminini yüzde 38,8'den yüzde 46,1'e çıkarırken, büyüme tahminini ise yüzde 3,5'ten yüzde 3'e düşürdü. Kurumun 2022 cari açık beklentisi ise üç katından fazla revizyona uğradı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi şubatta 55,2'ye yükselerek Türk imalat ihracatçılarının talep ikliminde belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- Merkezi yönetim bütçesi, TCMB faaliyet gelirinin bütçeye aktarılmasının ve vergi gelirlerindeki hızlı artışın desteğiyle Şubat ayında 69,7 milyar TL ile piyasa beklentilerinin üzerinde fazla verdi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre Mart'ta imalat sanayii kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 1 puan yükselerek %78,2 değerini alırken, reel kesim güven endeksi aylık bazda 1,7 puan düşüş kaydederek 108,2 düzeyinde gerçekleşti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- Tarım-ÜFE'de, 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 13,74, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 30,61, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 68,49 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 30,88 artış gerçekleşti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...
- Türkiye İstatistik Kurumu, mart ayına ilişkin hizmet, perakende ticaret ve inşaat güven endekslerini açıkladı. Buna göre, mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi martta şubat

ayına kıyasla hizmet sektöründe yüzde 6,2, perakende ticaret sektöründe yüzde 3,1, inşaat sektöründe yüzde 2 düştü. Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi şubatta 118,7 iken martta 113,3 değerini aldı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2022 yılı Şubat ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 25,4 artarak 20 milyar 4 milyon dolar, ithalat yüzde 44,5 artarak 27 milyar 885 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- 2022 Mart ayında İstanbul'da; perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi bir önceki aya göre yüzde 6,29, toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları indeksi ise yüzde 7,65 oranında arttı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Tüketici fiyatları (TÜFE), martta aylık bazda yüzde 5,46 artarken, yıllık enflasyon 20 yılın yeni zirvesi olan yüzde 61,14'e yükseldi. Artan enerji ve gıda fiyatlarının etkisiyle TÜFE'nin yüzde 61'e ulaşması bekleniyordu. **Çekirdek TÜFE** martta yüzde 44,1'de yüzde 48,4'e yükseldi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- 7372 Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun yürürlüğe girmiştir. Kanun ile; 24 Ağustos 2020 tarihinde Rabat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşma'nın "Notalar"la birlikte onaylanması uygun bulunmuştur. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- 7370 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun yürürlüğe girmiştir. Kanun ile; 7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma'nın onaylanması uygun bulunmuştur. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Ukrayna'dan Yapılacak Tarım Ürünleri İthalatında Uygulanacak Esaslar Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5251) yayımlandı. Ukrayna'dan tarımsal ürün ithalat ve transit ticaretinde Tarım Bakanlığınca aranan zorunlu sertifika ve belge ibrazı sunumu askıya alındı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5253) yayımlandı. Bazı bitkisel yağlar ile rep ve kolza tohumlarının ithalinde 30 Haziran 2022 tarihine kadar (bu tarih dahil) gümrük vergisi yüzde "0" olarak uygulanacak. Uygulamaya ilişkin olarak İthalat Rejim Kararında değişiklik yapılarak 12 ve 15. fasıllarda 27 GTİP için dipnot eklendi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatına İlişkin Tebliğ (İhracat: 2022/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2022/2) yayımlandı. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ihracatta düzenleme yapmaya yetkili olduğu tarım ürünleri listesi genişletildi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/9) ve Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/16)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı. Kur

Korumalı Mevduat hesaplarına katılımla alakalı Tüzel kişiler için bazı değişiklikler yapılmıştır. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- İhracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen İhracat Genelgesi'nde değişiklik yapıldı. İhracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen İhracat Genelgesi'nde değişiklik yapılarak Genelgeni Açık İhracat Hesabı İhbar Formu başlıklı Ek-1 formunun "gümrük beyannamesine ait bilgiler" bölümüne "Gideceği Ülke" ibaresi eklenmiştir (Yürürlük Tarihi: 15.04.2022). Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Altın Cinsinden Fiziki Varlıkların Finansal Sisteme Kazandırılması Hakkında Tebliğ (Sayı: 2022/11) yayımlandı. Tebliğe göre, yetkili rafineriyle anlaşması olan bankalar nezdinde altın hesabının bulunan ve uygulamaya katılmak isteyen yurt içi yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, fiziki altınlarını, milyem değeri üzerinden hesaplanacak gram cinsinden has altın miktarını tespit etmek üzere yetkili kuyumcuya veya bankaya teslim edecek. Teslim alınan altınlar işlenmek üzere yetkili rafineriye transfer edilecek. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5303) yayımlandı. Düzenleme ile Avrupa Birliği dışı ülkelerden kargoyla gelecek eşyanın gümrük vergisi 10 puan artırıldı. Kargo ile bireysel ithalatta 1.500 euroluk limit 150 euro olarak belirlendi. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- TCMB İhracat Genelgesi'nin 2'No.lu ve 3'No.lu eklerinde değişiklik yapıldı. Daha öncesinde "İhracat bedelinin yurda getirilmesinde istisna tanınan ülkeler" 29 olarak belirlenmişti. Yapılan değişiklikle Yemen; "İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesinde Gümrük Beyannamesinde Yer Alan Tutarın Yüzde Ellisinin Tasarrufunun Serbest Bırakıldığı Ülkeler" listesinden alınarak, "İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesinde İstisna Tanınan Ülkeler" listesine ilave edilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/14) yayımlandı. Yurt içi yerleşik gerçek kişilerin dolar, euro ve sterlin cinsinden Döviz tevdiat hesabı ve katılım fonu hesaplarının TL çevrilerek kur korumalı mevduat (KKM) sistemine dahil edilmesinde öngörülen tarih sınırlaması kaldırılırken kurumsallarda ise sınır 2021 sonu olarak devam edecek. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/16)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/15) yayımlandı. Yurt içi yerleşik gerçek kişilerin altın hesaplarının KKM kapsamında TL'ye dönüşümünü öngören uygulamada, söz konusu hesabın 28 Aralık 2021 tarihinde mevcut olmasına ilişkin sınırlama kaldırıldı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020/22) ile Suudi Arabistan Krallığı menşeli 3901.10.90.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonunda sınıflandırılan "alçak yoğunluk polietilen" ithalatına yönelik başlatılan ve Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen damping soruşturması kapsamında yerli üretim dalı tarafından yapılan damping soruşturması başvurusunun soruşturma süresi içerisinde geri çekilmesi neticesinde alınan kararın yürürlüğe konulmasına yönelik İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022/11) yayımlandı. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü'nden alınan bir yazıda, Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birlikleri Sektör Kurulu'nun önerisi doğrultusunda 10 kg üstü doğrudan tüketiciye yönelik olmayan kuru kayısı ihracatında, ambalaj işaretlemeleri açısından "son tüketim tarihi veya raf ömrü" ibaresinin "isteğe bağlı" olması uygun görülmüş olup, konuya ilişkin Ürün Güvenliği Denetimleri Müdürlüklerine bilgilendirme yapıldığı bildirilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- T.C. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğünden alınan yazıda Rusya Federasyonu'na geçici ithalat kapsamında gelen sergi fuar eşyası girişinde kullanılan ATA Karnelerinde yapılan tipik hatalar belirtilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Malumları olduğu üzere, Tunus'a ihracatta elektronik ortamda (MEDOS üzerinden) düzenlenen dolaşım belgelerinin Tunus Gümrük İdaresince üzerinde gümrük memurlarımızın imzasının olmadığı gerekçesiyle kabul edilmemekteydi. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, konuyla ilgili olarak Tunus yetkili makamları nezdinde girişimlerde bulunulduğu belirtilerek ikinci bir talimata kadar Tunus'a yönelik olarak düzenlenen EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin gümrük vizesi kutusunun ilgili gümrük memurlarınca imzalanması gerektiği ifade edilmektedir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda Hırvatistan Ticaret Müşavirliğinin bildirisine atfen, Hırvatistan Cumhuriyeti Üzerinden Yük Taşıtlarının Transit Trafiğinin Gerçekleştirileceği Umuma Açık Yolların Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik"te (Resmî Gazete 51/2021) değişiklik yapılmasına ilişkin Yönetmelik'in 19.02.2022 tarihinde Hırvatistan Resmî Gazetesi'nde yayımlandığı ifade edilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, İskenderiye Ticaret Ataşeliğinden Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğüne iletilen bir yazıya atıfla, Mısır Merkez Bankasının, Mısır'daki kamu ve özel bankalara ilettiği 13 Şubat 2022 tarih ve 49 sayılı yazısı ile ithalat işlemlerinde akreditif kullanımını zorunlu hale getirdiği ve bu uygulamaya ilişkin; 2 Mart 2022 tarihinde bir sirküler yayımladığı bildirilmiştir. Anılan yazıda devamla, söz konusu sirkülerin incelenmesinden; ihracatçılarımızdan sıklıkla alınan, evrak mukabili ödeme türünün yasaklandığı ve yalnızca LC (letter of credit) talimatının ödeme türü olarak belirlendiği görüldüğü, talimatın işleme alınması ile ilgili olarak 22 Şubat 2022 tarihine işaret edildiği ve bu tarihten sonra sevkiyatı yapılan tüm ürünlerin, hâlihazırda Mısır gümrüklerine ulaşmış olsa ve bir kısmı peşin ödeme yoluyla ödenmiş olsa bile LC zorunluluğuna tabi olduklarının anlaşıldığı ifade edilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- 11 Mart 2022 tarih ve 31775 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2006/07)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2022/03) ile İhracı Kayda Bağlı Mallar Listesine 57'nci sıra olarak madde eklenmiştir: 57- Uzunlamasına testere ile biçilmiş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış, kalınlığı 6 mm. yi geçmeyen, kaplama için (lamine edilmiş ağaçların dilimlenmesiyle elde edilenler dahil), kontrplak için veya benzeri lamine edilmiş ağaçlar ve diğer ağaçlar için yapraklar (rendelenmiş, zımparalanmış, ekli veya uç uca eklenmiş olsun olmasın)(GTP: 44.08) Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- T.C. Ticaret Bakanlığından iletilen bir yazıya atfen, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, Kahire Ticaret Müşavirliğinin, dönemin Mısır İhracat ve İthalat Kontrolleri Genel Kuruluşu (GOEIC) başkanı ile gerçekleştirdiği görüşmede özetle; İSO belgesi gibi

belgelerin geçerlilik süresinin dolması sebebiyle firmaların kayıtlarının askıya alındığı ve belgelerin yenisi iletilmediği takdirde kaydın iptal edildiği; belgelerin GOEIC'e ibraz edilmesi için onaylı vekile gerek olmadığı, belgelerin fotokopisinin sunulmasının yeterli olduğu; Üretici Kayıt Sistemine (ÜKS) tabi ürünlerin parçalı ithalatını yasaklamayı öngören 273/2021 sayılı kararın uygulamasının 6 ay ertelendiği ifade edilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, T.C. Ticaret Bakanlığından iletilen bir yazıya atıfla, Mısır Maliye Bakanlığı tarafından, Kargo Ön Bilgilendirme (ACID) sistemine ilişkin prosedürler hakkında bilgi içeren Nota'nın orijinal hali ve gayri resmi çevirisi sunulmaktadır. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kullanılarak yapılacak ihracatlar ve organik çeşitlerinin ihracatları hariç olmak üzere; 1005.90.00.00.11 GTP'li popcorn/cin mısır ihracatlarına uygun görüş verilmeyeceği belirtilerek Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) ilgili GTİP'in E-Birlik başvurularına kapatılmasının talep edildiği bildirilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, yeni uygulama kapsamında TIR Karnesi ve ilgili evrakların hareket gümrük idaresine ibraz edilmeden TIR İhracat Özet Beyanının elektronik ortamda tescil edileceği, tescil işlemi akabinde aracın İzinli Gönderici tarafından mühürlenerek sınır (çıkış) gümrük idaresine sevk edileceği, TIR Karnesi üzerine vurulacak gümrük mühürleri ve Volet-1 ile Volet-2 işlemlerinin sınır gümrük idaresi tarafından yapılarak aracın yurtdışı edileceği belirtilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

- TİM'den alınan bir yazıda, Irak Merkezi Hükümeti (IMH) Bakanlar Kurulu'nca 15 Mart 2022 tarihinden sonra uygulanmak üzere geniş bir yelpazeyi kapsayan temel ihtiyaç mallarında gümrük vergilerinin 2 ay süreyle sıfırlandığı belirtilmiştir. Ayrıntılı bilgi için tıklayınız...

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2022

DÖVİZ-EMTİA VE BIST GÖSTERGELER

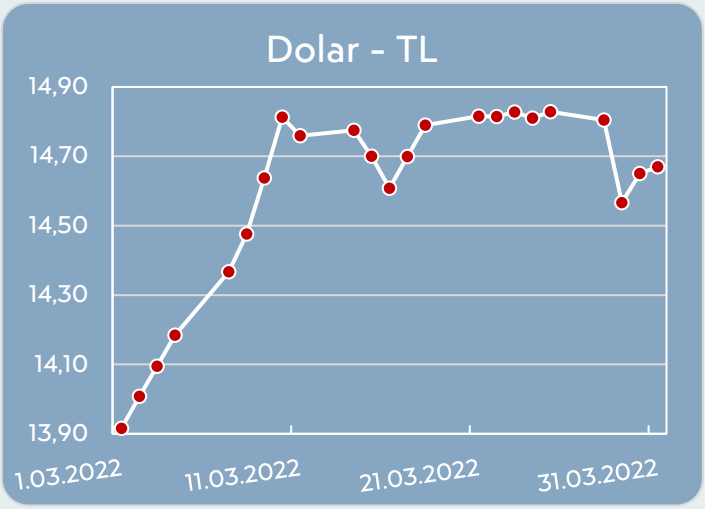

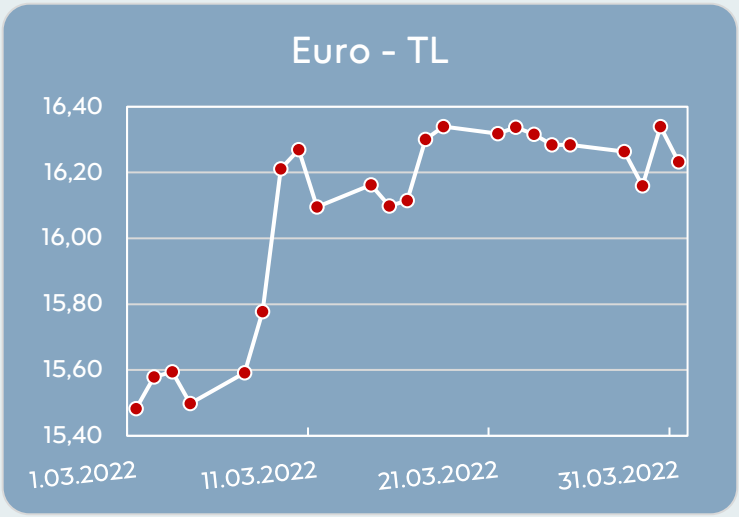

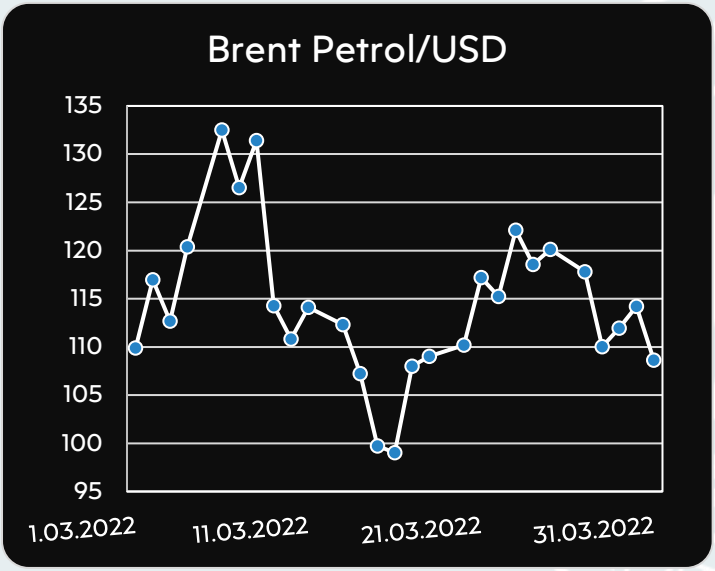

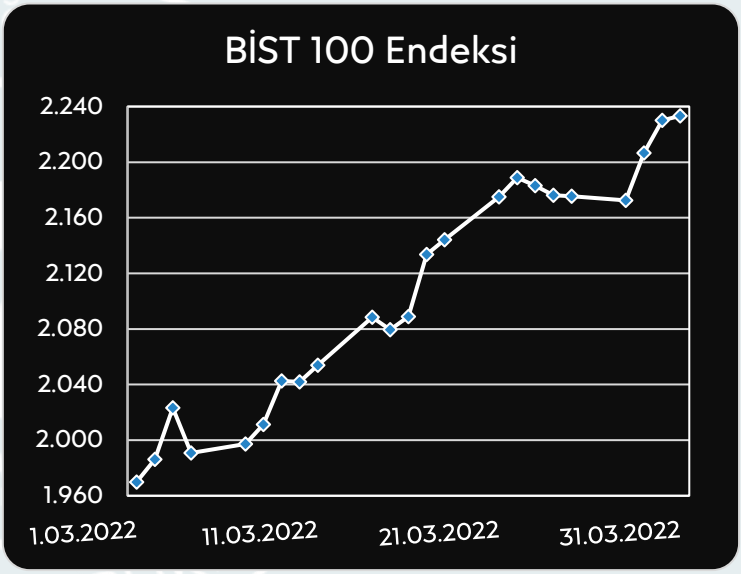

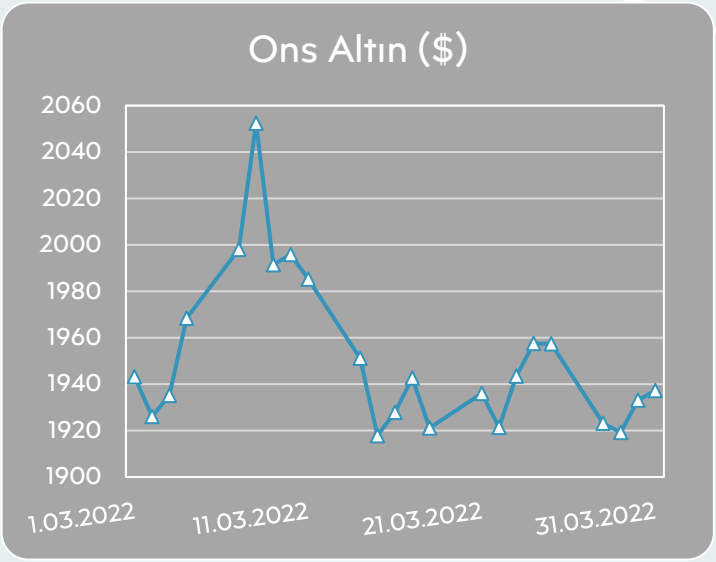

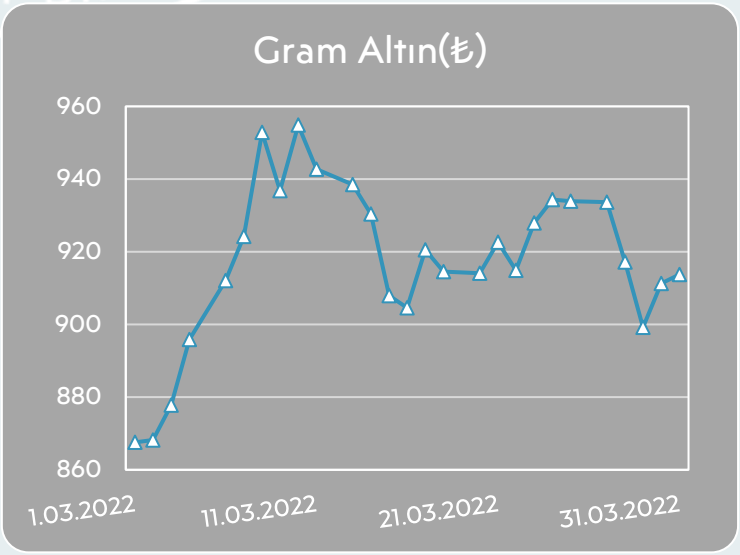

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB'DEN HABERLER

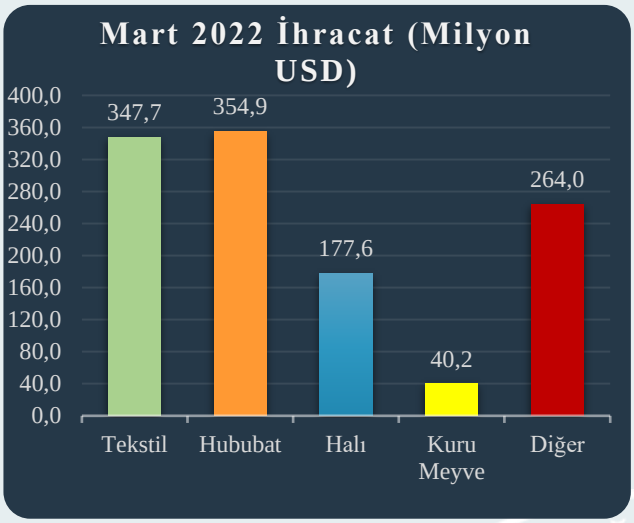

Birliklerimizce 2022 yılı Mart ayında, 2021 yılının aynı ayına oranla %18,8'lik artışla 1 milyar 184 milyon 420 bin $'lık ihracat kayda alınmıştır. Birliklerimizce 2022 yılı Ocak-Mart döneminde, 2021 yılının aynı dönemine oranla %18,5'lik artışla toplam 3 milyar 105 milyon 318 bin $'lık ihracat kayda alınmıştır. Birliklerimizin son 12 aylık ihracatı (Nisan 2021-Mart 2022), bir önceki 12 aylık döneme göre %24,7 oranında artarak 12 milyar 193 milyon 376 bin $ olmuştur.

Birliklerimizce Mart ayında en fazla ihracatı gerçekleştirilen ürün Dokunmuş Halılar olurken, sırasıyla Makarnalar, Buğday unu/Mahlut unu, Sentetik lif ipliği, Dokunmamış mensucat en fazla ihraç edilen diğer ürünler olmuştur.

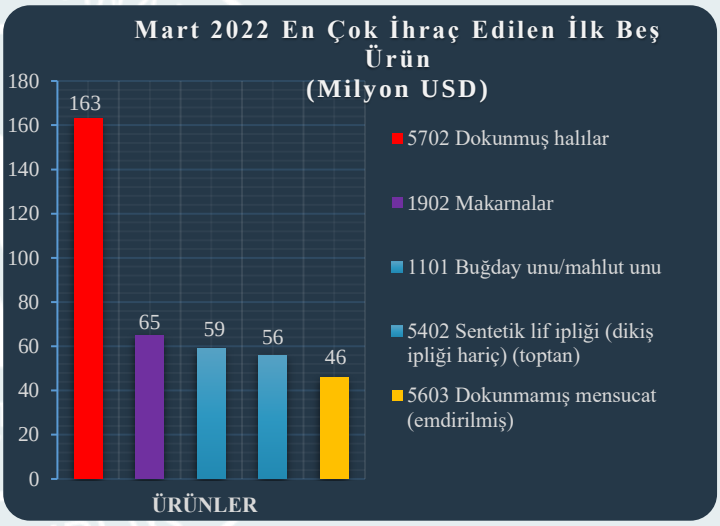

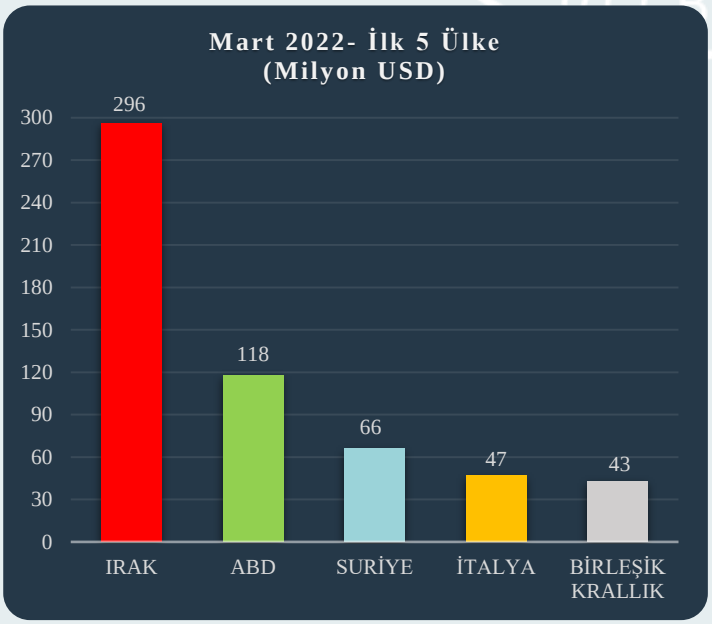

Mart ayı itibari ile Bölgemiz ihracatında Orta Doğu Ülkeleri %39,7 pay ile ilk sırada yer almakta, AB Ülkeleri %18 pay ile ikinci ve Afrika Ülkeleri %17,2 pay ile üçüncü sırada bulunmaktadır. Toplam 181 ülkeye ihracat gerçekleştirilmiş olup bu ülkelerden Irak, ABD, Suriye, İtalya, Birleşik Krallık, Almanya, Libya, İsrail, Cibuti ve İran Bölgemiz ihracatında ilk sıralarda yer alan ülkelerdir.

- Bölge şehirlerimizin ihracat performansı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	Mart 2022 İhracat Verileri			
İller	**İhracat (FOB USD)**	**Beyanname Sayısı**	**İhracat Yapılan Ülke Sayısı**	**İhracat Yapan Firma Sayısı**
Gaziantep	1.019.824.424	18.945	167	1.870
K.Maraş	150.013.079	2.235	97	237
Mardin	112.092.922	1.776	52	210
Malatya	45.953.554	692	84	114
Diyarbakır	23.191.181	619	49	130
Şanlıurfa	21.615.100	649	51	194
Kilis	6.713.014	277	14	52
Adıyaman	5.588.286	89	26	26

- Birliklerimizce en fazla tercih edilen teslimat şekli Mal Bedeli ve Navlun olurken en fazla tercih edilen ödeme şekli Mal Mukabili Ödeme olmuştur.

Teslimat Şekli	2022 Mart Milyon USD	Yüzde(%)	Ödeme Şekli	2022 Mart Milyon USD	Yüzde(%)
Mal bedeli ve navlun	388,3	32,78	Mal mukabili ödeme	700,4	59,14
Taşıyıcıya teslim	240,3	20,29	Vesaik mukabili ödeme	229,2	19,35
Gemi güvertesinde teslim	222,7	18,80	Peşin Ödeme	217,2	18,34
Fabrika çıkışında teslim	205,6	17,36	Akreditif	28,5	2,41
Mekanda Teslim	94,3	7,96	Vadeli akreditif	7,5	0,63
Diğer	33,2	2,80	Diğer	1,6	0,14

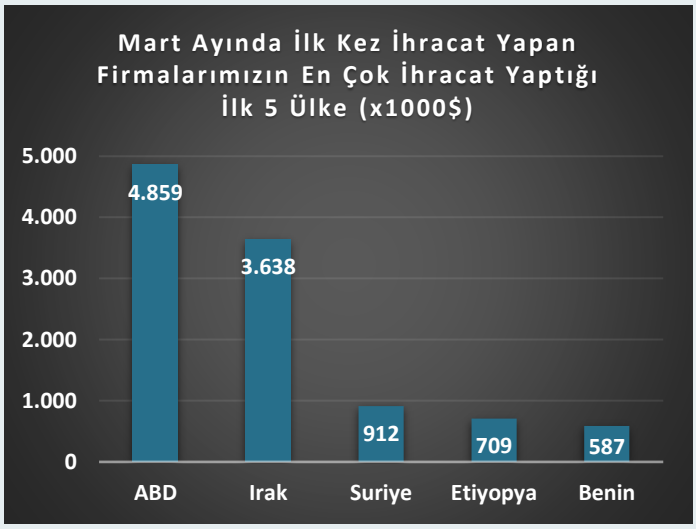

GAİB'ten bu ay ilk kez 140 firma uzun soluklu ihracat serüvenine başladı. Kendilerini tebrik ediyoruz. İlk kez ihracat yapan firmalarımızın ihracat yaptıkları ilk 5 ülke yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Bu firmalarımız toplamda 15 Milyon USD'lik ihracat gerçekleştirmiştir.

- Mart ayında Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğimize yapılan Hususi Damgalı Yeşil Pasaport müracaatları arasından sonuçlandırılan başvuru sayısı 81 olmuştur. Böylelikle 2022 yılında 148 Yeşil Pasaport başvurusu tamamlanmış oldu.
- 2022 yılında Genel Sekreterliğimizce incelenen İhracata Yönelik Devlet Yardımları dosyalarına ait bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

KARAR/TEBLİĞ NO	2022 (Mart)		2022 Yılı (Kümülatif)	
	Kapanan Dosya Sayısı	Destek Tutarı (TL)	Kapanan Dosya Sayısı	Destek Tutarı (TL)
2017/4 Yurt Dışı Fuar	9	646.980	29	1.714.928
2014/4 Yurt İçi Fuar	1	0	1	0
2008/4 Tasarım	0	0	6	12.025
2014/8 Pazara Giriş Belgeleri	22	268.306	45	808.813
2010/6 Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım	25	417.310	79	1.722.252
2573 Sayılı Pazara Girişte Dijital Faaliyetlerin Desteklenmesi	6	52.734	18	144.636
Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi	3.036	8.182.891	6.227	25.754.474
2006/4 Sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi Ve Turquality®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	393	**9.117.270**	663	13.749.997
TOPLAM	**3.492**	**18.685.491**	**7.068**	**43.907.124**

GAİB'DEN GELİŞMELER

2 Mart- Başkanımız Sayın Ahmet Fikret Kileci, Bloomberg HT kanalında yayınlanan Fokus programında Güzem Yılmaz'ın konuğu oldu ve ihracat gündemini değerlendirdi.

4 Mart- Güneydoğu Anadolu Halı İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Toplantımız gerçekleştirildi.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında, Başkanımız Sayın Ahmet Fikret Kileci Moderatörlüğünde; Pelin Batu, Cahide Erel ve Gardenya Menekşe'nin katılımlarıyla gerçekleştirilen etkinliğimizde, "İş Hayatında Kadının Güçlü Yeri" konuşuldu. Katılımcılar tarafından gelen sorular da yanıtlandı. İş Hayatında Kadının Güçlü Yeri başlıklı konuşmamız; 1187'si online, 135'i fiziki olmak üzere, toplam 1322 katılımcı ile gerçekleştirildi.

8 Mart- Güneydoğu Anadolu Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Toplantımız gerçekleştirildi.

21 Mart- Güneydoğu Anadolu Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Toplantımız gerçekleştirildi.

22 Mart- Başkanımız Sayın Ahmet Fikret Kileci ile Genel Sekreterimiz Bülent Kayalı, Ticaret Bakan Yardımcılığı görevine atanan Sayın Özgür Volkan Ağar'a hayırlı olsun ziyaretinde bulundular.

24 Mart- Güneydoğu Anadolu Halı İhracatçıları Birliğimizin yapımını üstlendiği Hacı Muzaffer BAKBAK Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan Tam Donanımlı Bilgisayarlı Halı Tasarım sınıfımızın açılışını 23 Mart 2022 tarihinde gerçekleştirdik.

24 Mart- Başkanımız Sayın Ahmet Fikret Kileci Texsum'22 Etkinliği kapsamında "Türkiye'nin Hammadde Zincir Gücü" konulu panelde yer aldı.

25 Mart-Başkanımız Sayın Ahmet Fikret Kileci, Bloomberg HT kanalında yayınlanan “60 dakika” programında Zeliha Saraç’ın stüdyo konuğu oldu ve ihracat gündemini değerlendirdi.

27 Mart-GAİB ailesi olarak hayat verdiğimiz "GAİB Hatıra Ormanı" ile daha yeşil ve temiz bir dünya için günümüze ve geleceğimize nefes olacağız.

28 Mart-Başkanımız Sayın Ahmet Fikret Kileci, TGRT Haber Ekonomi Müdürü Sayın Celal Toprak'ın moderatörlüğü ile gerçekleşen "Başkanlar E-İhracatı Konuşuyor" konulu online etkinliğe katıldı.

- Mart ayında Birliklerimiz tarafından 16 günde gerçekleştirilen 14 webinar 8.876 katılımcı ile tamamlanmıştır. Emeği geçen herkese teşekkür ederiz…
- Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birliklerimizce, 2022 Nisan ayının eğitim takvimi açıklandı. Tüm eğitimler Zoom Online Platformu aracılığıyla ücretsiz gerçekleştirilecek ve katılım belgesi sunulacaktır. Detayları incelemek ve başvuru yapmak için https://www.gaib.org.tr/tr/haberler/gaib-nisan-2022-online-egitim-programlari-302.html adresini ziyaret edebilirsiniz.